

do 1 thing

Misheni ya Do 1 Thing ni kuwahimiza watu, familia, biashara na jamii kujiandaa kwa hatari zote na kuweza kukwepa msiba.

LENGO: Hakikisha kila mtu katika kaya yako anaweza kupokea, kuelewa, na kushughulikia maelezo yaliyopokewa wakati wa dharura.

Pata ufahamu

Kupata maelezo sahihi wakati wa hali ya dharura ni msingi wa kuchukua hatua salama. Mtu katika kaya yako huenda asiweze kupokea, kuelewa, au kuchukua hatua kuhusiana na maelezo ya dharura. Fikiria kuhusu mahitaji maalum ambayo kaya yako inayo. Chukua hatua sasa ili uhakikishe kila mtu katika kaya yako atakuwa salama wakati wa dharura.

Chagua moja kati ya mambo yafuatayo ya kufanya mwezi huu ili ujiandae vyema:

Hakikisha kila mtu katika familia yako anajua cha kufanya wakati anaposikia onyo za dharura.

Huenda jamii yako ikawa na vingora vya onyo vya nje (vinavyoitwa pia vingora vya tornado) ili kukuarifu wakati wa dharura. Vingora hivi vinakusudiwa kuwaruhusu watu walio nje wajue wanapaswa kwenda ndani na kupata maelezo zaidi. Wakati unaposikia vingora vya onyo vya nje vikitoa sauti katika jamii yako sio salama kwako kuwa nje. Unapaswa kujilinda ndani ya mjengo dhabiti na upate maelezo zaidi kutoka kwa runinga, redio, tovuti, au kwa kuwasiliana na rafiki au mmoja wa familia.

Pigia simu idara ya moto ya eneo lako ili ung'amue kama eneo lako lina vingora vya onyo, wakati vinapojaribiwa, na wakati vitaamilishwa. Hakikisha watu wengine wa kaya yako wanajua cha kufanya wakati vingora vya onyo vya nje vinapolia.

Jamii zingine zina njia za kuwaonya wakazi. Wanaweza kupiga simu, au kutuma maandishi au barua pepe na maelezo ya dharura. Ng'amua mifumo mingine ya onyo ambayo jamii yako inayo kwa kuwasiliana na usimamizi wa dharura wa eneo lako au ofisi ya polisi. Ongea na wanafamilia kuhusu cha kufanya wakati maelezo ya dharura yanapotolewa.

Pata Redio ya Taarifa za Dharura ya NOAA.

Hali ya hewa inaweza kubadilika kwa haraka sana. Hali kali ya hewa huenda ikatokea wakati watu wamelala au hawafahamu utabiri. Hii inaweza kuwa mbaya kama watu hawatatafuta makazi salama. Redio ya taarifa za dharura ya NOAA (wakati mwingine inaitwa redio ya hali ya hewa) inaweza kujiwasha wakati taarifa ya dharura imetolewa na kukuonya wakati wowote - mchana au usiku.

Redio za taarifa za dharura zinaweza pia kutumiwa kuonya kuhusu hali za dharura, kama vile kumwagika kwa kemikali. Ukiwa na Redio ya Taarifa za Dharura, utaarifiwa juu ya hali za hatari kwa wakati ufao ili ujilinde au uchukue hatua nyingine usalama.

Kila nyumba inapaswa kuwa na redio ya taarifa za dharura, kama vile nyumba zote zinapaswa kuwa na kigundua moshi. Wanaweza kununua katika maduka ambayo yanauza vifaa vya elektroniki. Bei inaanzia \$20.00. Nyingi zinatumia betri au chelezo ya betri.

Hakikisha kila mtu katika kaya yako anaweza kuwasiliana wakati wa msiba.

Njia ambayo maelezo ya dharura yanatumwa katika jamii yako huenda haifanyi kazi kwa kila mtu. Kama huongei Kiingereza vizuri, au kama unatumia kifaa saidizi cha kuongea au kusikia, fanya mpango sasa wa kuhakikisha unaweza kupata na kutoa maelezo wakati wa dharura.

Huenda jamii zikatoa maelezo kwa runinga au redio, kwa simu otomati, maandishi, barua pepe, au kwa kutoa mlio wa vingora vya onyo vya nje. Polisi au mazimamoto huenda watumia vipasa sauti ili kutoa maelezo wanapoendesha gari mitaani. Wanaoitikia au wanaojitolea huenda wakaenda mlango baada ya mlango ili kuongea na watu moja kwa moja.

Kama unafikiria huenda usiweze kufahamu maelezo ya dharura, tambua mtu (au zaidi ya mtu mmoja) ambaye unaweza kuwasiliana na yeye kwa msaada wakati wa dharura. Kuwa na zaidi ya njia moja ya kuwasiliana nao. Weka maelezo yao.

Maelezo ya Dharura: Mambo ya kuzingatia...

- Habari za dharura au matangazo ya hali ya hewa huenda yasinukuliwe.
- Maelezo yanayoonyeshwa kwenye skrini huenda yakafupishwa kwa kuongea.
- Sauti otomati na vipasa sauti huenda vikawa vigumu kuvielewa.
- Maelezo huja kwa haraka na dhiki ya msiba huenda ikaifanya kuwa vigumu kuelewa au kukumbuka maagizo.
- Maneno yanayosonga chini ya skrini ya runinga huenda yakasonga haraka sana.
- Rangi ya skrini au rangi ya maandishi huenda ikafanya maelezo mengine kwenye runinga ngumu kusoma.